

Advokātu apmācības sistēmas ES

Rumānija

Informāciju iesniedza: Rumānijas Valsts advokātu kolēģija (*Uniunea Națională a Barourilor din România — U.N.B.R.*)

2014. gada aprīlis

VALSTS ADVOKĀTU APMĀCĪBAS SISTĒMAS RAKSTUROJUMS — Rumānija

1. Piekļuve profesijai

Augstākā/universitātes izglītība	JĀ
Akadēmiskais grāds tiesību zinātnē ir obligāts	JĀ
Veicamās darbības, lai kļūtu par pilntiesīgu advokātu	<ul style="list-style-type: none"> • Reģistrācija Advokātu kolēģijā, • valsts eksāmena sekmīga nokārtošana (eksāmenu rīko Rumānijas Valsts advokātu kolēģiju apvienība (<i>UNBR</i>) (<i>Uniunea Națională a Barourilor din Romania</i>), un tas notiek Valsts Juristu apmācību un pilnveides institūtā (<i>Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor</i>). Eksāmena pamatā ir Rumānijas Valsts advokātu kolēģiju apvienības izstrādāta un apstiprināta metodoloģija), • ievadapmācību iziešana. <p>Rumānijā ir divas advokātu kategorijas: advokāti reģistrējas Rumānijas advokātu kolēģijās; juridiskie padomnieki strādā privātos vai</p>

	<p>valsts uzņēmumos, vai arī tos ieceļ valsts struktūras. Viņi netiek reģistrēti Rumānijas Advokātu kolēģiju apvienībā.</p> <p>Juridisko padomnieku pienākums ir aizstāvēt pārstāvētās iestādes vai uzņēmuma tiesības un intereses (2013. gada 28. novembra Likuma Nr. 514 14. pants (sk. tālāk sadaļā "juridiskais pamats"))).</p>
<p>Vai pastāv alternatīvi profesijas iegūšanas veidi?</p>	<p>Pāriešana no citām profesijām</p> <p>Ja persona ir nokārtojusi jurista profesionālos eksāmenus un piecus gadus ir ieņēmusi tiesneša, prokurora, notāra vai juriskonsulta amatu, tiesību speciālista amatu parlamentā, prezidenta administrācijā, valdībā, konstitucionālajā tiesā, Tiesībsarga birojā, Revīzijas palātā vai Likumdošanas padomē, šī persona iegūst pilntiesīgi kvalificēta advokāta statusu bez vajadzības iziet ievadapmācību un kārtot valsts eksāmenu, ja vien minētais kandidāts iepriekšējā amatā ir sekmīgi nokārtojis eksāmenu pēc ievadapmācības iziešanas .</p> <p>Parlamenta locekļa, mēra, vicemēra, apgabala padomes prezidenta vai viceprezidenta amatu ieņēmušie advokāti-mācekļi var iegūt pilntiesīgi kvalificēta advokāta statusu pēc pieprasījuma.</p>

2. Ievadapmācība

<p>Vai ir paredzēts ievadapmācības periods?</p>	<p>JĀ</p>	<p>Juridiskais pamats</p> <p>Advokātiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea Nr 51/1995 (rumāņu valodā) (Likums Nr. 51/1995 par advokāta profesijas organizāciju un praksi); • <i>Advokātu profesijas statūti</i>
--	------------------	---

		<p>(publicēti 2011. gada 19. decembra oficiālajā vēstnesī Nr. 898).</p> <p>Juridiskajiem padomniekiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> rumāņu valodā: Legea nr. 514 din 28 noiembrie 2003 (angļu valodā: Law no. 514 of 28 November 2003 (2003. gada 28. novembra Likums Nr. 514)).
Vai ievadapmācības periods ir obligāts?	JĀ	<p>Ievadapmācības perioda ilgums:</p> <p>2 gadi (advokātiem un juridiskajiem padomniekiem)</p>
Struktūras, kas ir atbildīgas par ievadapmācību organizēšanu	<p>Advokātiem: Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor (Valsts Advokātu apmācību un attīstības institūts).</p> <p>Juridiskajiem padomniekiem: Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din Romania (Rumānijas Juridisko padomnieku koledžu apvienība).</p>	
Ievadapmācības veidi	<ul style="list-style-type: none"> Advokātiem — stažēšanās advokāta privātpraksēs uzraudzībā; Juridiskajiem padomniekiem ievadapmācības perioda ietvaros ir jāiziet apmācība vecākā juridiskā padomnieka uzraudzībā. 	
Iestājekāmēns/pārbaudījums pirms ievadapmācības perioda	JĀ	<ul style="list-style-type: none"> Diploma pārbaude.
Noteikta mācību programma ievadapmācības periodā	JĀ	<p>Galvenie aptvertie temati:</p> <ul style="list-style-type: none"> civiltiesības un civilprocesuālās tiesības,

		<ul style="list-style-type: none"> • krimināltiesības un kriminālprocesuālās tiesības, • ES tiesības, Eiropas Cilvēktiesību konvencija, • advokātu profesionālie statūti, profesionālas organizācijas vadība, • konkurences tiesības.
Iezīmes attiecībā uz ES tiesībām un valodu apmācību		<p>Prasības saistībā ar ES tiesībām — aptvertie temati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ES iestādes, • ES likumdošana, • Eiropas Savienības Tiesa, • ES tiesu prakse. <p>Nav prasību par valodu apmācību.</p>
Vai ievadapmācības periods ir iedalīts vairākos posmos?	JĀ	<ul style="list-style-type: none"> • Dažādi periodi dažādu tiesību aspektu apgūšanai, • dažādi periodi dažādu tiesu sistēmas līmeņu apgūšanai, • dažādi periodi dažādu profesijas aspektu apgūšanai.
Novērtējums/eksāmens pēc ievadapmācības perioda beigām	JĀ	<ul style="list-style-type: none"> • Rakstiski eksāmeni, • mutvārdu eksāmeni.
3. Tālākizglītības sistēma		
Tālākizglītības un apmācības specializācijā nošķiršana		NĒ
Prasības saistībā ar tālākizglītību	JĀ	<p>Juridiskais pamats</p> <p>Likuma Nr. 51/1995 23. panta 4. punkts un Advokātu profesijas statūtu 3. sadaļa (314.–317. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> • valsts tiesību aktos paredzētās prasības par obligāto apmācību, • Advokātu kolēģijas iekšējos noteikumos paredzētās prasības par obligāto apmācību.

Prasības saistībā ar apmācību specializācijā	NĒ	Specializēta apmācība nav minēta ne valsts normatīvajos aktos, ne iekšējos noteikumos.
Prasības saistībā ar svešvalodu apguvi	Nav prasību.	
Prasības par ES tiesībām veltīta satura iekļaušanu tālākizglītības/speciāli zācījas programmā?	JĀ — saskaņā ar tiesisko pamatu. Tālākizglītība ietver zināšanu atjaunināšanu: <ul style="list-style-type: none"> • jaunās tiesību jomās, • par procedūrām un tiesību aktiem, kas piemērojami Eiropas Savienībā, • advokātu tālākizglītībai ir jābūt tādā pašā līmenī kā citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. 	
<i>4. Akreditācijas sistēmas un apmācības pakalpojumu sniedzēji</i>		
Akreditācijas iespēja	<ul style="list-style-type: none"> • Apmācību kursiem, • valsts apmācības pakalpojumu sniedzējiem. 	
To apmācības pakalpojumu sniedzēju skaits, kas piedāvā tālākizglītības pasākumus	No 21 līdz 50.	
Apmācības pakalpojumu sniedzēji, kas izstrādā akreditētus tālākizglītības pasākumus	Advokātu kolēģijas	
Pasākumi un metodes		
Iespējamie apmācības pasākumu veidi saskaņā ar tālākizglītības vai speciāli zācījas prasībām	<ul style="list-style-type: none"> • Mācību nodarbību apmeklēšana klātienē, • tālmācības sesiju nokārtošana, • e-mācību moduļu apguve, • tīmekļsemināru skatīšanās, 	Dalība apmācībās citā dalībvalstī Jā , prasības par apmācību var izpildīt, piedaloties apmācību pasākumos citā ES dalībvalstī.

	<ul style="list-style-type: none"> • jauktu mācību pasākumu apguve, • mācību konferenču apmeklēšana, • piedalīšanās mācību aktivitātēs kā trenerim vai skolotājam, • raksti/publikācijas. 	
--	---	--

5. Apmācības pasākumu uzraudzība

Organizācijas, kas ir iesaistītas tālākizglītības pasākumu uzraudzībā	Advokātu kolēģijas
Uzraudzības process	Novērtējums, kā tiek izpildītas Advokātu kolēģijas rakstiskās prasības.

Avots: pilotprojekts — Eiropas Tiesiskā apmācība: "2. daļa. Pētījums par stāvokli advokātu apmācības jomā saistībā ar ES tiesībām" (*Study on the state of play of lawyers training in EU law*), ko veica Eiropas Advokatūru un juristu biedrību padome (CCBE) un Eiropas Publiskās pārvaldes institūts (EIPA).